

فره‌بخشکار، میان ۹ دی ۱۳۸۸ تا دی ماه ۱۴۰۱، ۱۳ ساله است. اگر ۲۵ سالگی را به دلیل قرار داشتن در میانه جوانی و یکی از نقاط ثمردهی این دوره، مینا قرار دهیم، ۲۵ ساله‌های امروز، در سال ۸۸ تنها ۱۲ سال داشته‌اند؛ سنی که معادل حضور در کلاس اول راهنمایی است.

اگر سن قانونی ۱۸ سال تا سال ۲۵ سال مینا قرار گیرد، متولدان ۸ سال، از ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ که درحال حاضر قلب تپنده جامعه جوان کشور هستند، شامل جمعیتی بالغ بر ۱۰ میلیون نفر می‌شوند. این بازه سنی میراث‌دار اصلی کشور و خط وصلی میان رده‌های مسن‌تر و کم‌سن‌تر جامعه به‌شمار می‌رود که وظیفه انتقال داده‌هاوبرآیندهای جامعه از نسل‌های قدیمی‌تر به نسل‌های جدیدتر را برعهده دارد. تا پیش از دوره اخیر، حلقه وصل پیشین جامعه، به دلیل نزدیکی زمانی وادراک وضیعت کشور و خط وصلی میان رده‌های مسن‌تر و جامعه را به شکلی روایی تحویل نسل‌های بعدی خود داده‌اند؛ روایت‌هایی که به دلیل حضور وادراک مستقیم افراد قابل‌خشه نبوده و احساسات موجود در این باره را نیز در بر می‌گرفته است. نسل پیش از حلقه واسط فعلی (۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳) به سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۵ مربوطند. نخستین افراد این حلقه در زمان تحولات سال ۸۸ و ۹ دی‌ماه این سال، متولدان سال ۱۳۶۸ را شامل می‌شود که در آن برهه ۲۰ ساله بوده‌اند. رده میانی حلقه واسط پیشین نیز در آن برهه ۱۵ سال سن داشته که دست‌کم ۳ سال افزون‌تر از اوج سن حلقه واسط فعلی است. از این رودر حال فاش‌ر جامعه عبور از مجاورت زمانی نسبت به وقایع ۸۸ و واقعه ۹ دی آن را آغاز کرده است. بر همین اساس، لزوم نظری ساختن این وقایع جهت انتقال بهتر مفاهیم به نسل‌های آتی مشخص می‌شود.

درنمودمشاهدات مستقیم،بعدههی نظری به وقایع می‌تواند آنها را برای نسل‌های آتی قابل استفاده کرده وحافظه جمعیتی ملت را به شکلی کامل منتقل سازد. حلقه واسط امروز ایران مشاهده مستقیم واحاطه حضوری کاملی بر وضعیت‌های ۸۸ نداشته‌اند اما به دلیل فاصله گرفتن زمان از اتفاقات آن دوره، تاثیرات این وقایع به‌ویژه ۹ دی در جامعه بالاتر از زمان ظهور ابتدایی و ملموس آن، شده است. این تاثیرات در سطحی هستند که ایران در وضعیت فعلی خود در احاطه و تاثیرات حداکثری وقایع ۸۸ زیست می‌کند. برای فهم بهتر تاثیرات ۹ دی و تحولات حول آن، می‌توان به تحولات ۲۲ بهمن ۵۷ و تحولات حول آن اشاره کرد.

در سال ۵۷ با اوج گیری مبارزات مردم علیه نظام پادشاهی وابسته پهلوی، نهایتاً این نظام سیاسی با خروج محمدرضا در ۲۶ دی آن سال فروپاشید و در ۲۲ بهمن این فروپاشی رسماً اعلام شد. هر چند تحولات ۵۷ ساله به‌طور اعلام پیروزی انقلاب و سرنوشتی رژیم شاه اهمیت بسزایی داشت و به شکلی جدی قابل درک بوده و ماند، اما آنچه از اهمیتی همتا با واقعه برخوردار بود، تاثیرات آتی این تحولات است. این تاثیرات آتی صرفاً در زیست در جهان پساشاهنشاهی منحصر نمی‌شد، همان‌گونه که در بسیاری از کشورها مانند مصر و لیبی محدود ماند.

در سال ۱۳۵۷ اصلی‌ترین پایگاه خارجی آمریکا در جهان را از دست این کشور خارج کرده و با تبدیل شدن ایران به مرکز نهضت‌های مردمی، نمایندگی مسروری از این گروه‌ها و هدایتش بر آنها از بین رفت. بر همین اساس بود که ایران خارج‌شده از سیطره آمریکا به تهدیدی کلان علیه سلطه گری جهانی ابرقدرت‌ها بدل شده و به همین دلیل به‌طور ویژه‌تری تحت‌سیاست‌های مهار این قدرت‌ها قرار گرفت. به‌گونه‌ای که کمتر انقلابی با این فشارها روبه‌رو شده است. این تحولات نمایانگر محدود نمودن نمادنن جامعه ایران در اثرات محدود زیست در فضای پسا‌شاهنشاهی بود، درست برخلاف مصر که پس از انقلاب‌های خود بدون تغییر نسبت به گذشته در اردوگاه غرب و شرق نوسان کرده و در ایستگاه آمریکا متوقف شد.

آنچه از ۲۲ بهمن ۵۷ برآمد، تقریباً اهمیتی برابر با آنچه رخ داد، داشت. این مساله برای ۹ دی ۸۸ نیز صادق است. هرچند این واقعه به آشوب‌طلبی‌های خطرناک داخلی و خارجی در آن مقطع پایان داد، همان‌گونه که ۲۲ بهمن روز سقوط نظام شاهنشاهی بود، اما تاثیرات آن به‌شدت فضای سیاسی کشور را تا به امروز تحت تاثیر قرار داده است.

از این رودر ادامه تلاش شده این تاثیرات که سازنده چهارچوب‌های فعلی جامعه ایران هستند، مورد شناسایی و بررسی قرار گیرند. این تاثیرات در در ادامه خواهند آمد فارغ از آنچه هستند، پدیده‌ها و مسائلی را آفریده‌اند که در سطور زیر اشاره‌ای کوتاه به آنها می‌شود. این پدیده‌ها هرچند از اهمیتی بالا برخوردارند اما همه ذیل چهارچوب‌های آفریده‌شده پس از ۹ دی‌ماه ۱۳۸۸ قرار دارند. ایران در مدت ۱۳ سال اخیر موفق شده کشور را از تهدید حمله نظامی مستقیم دور سازد آن هم در شرایطی که آمریکا یک‌بار در تیرماه ۱۳۸۸ یک ماه پس از آغاز آشوب‌ها تلاش کرده بود از سمت مرزهای عراق آن را به اجزا در آورد. پیش از این تاریخ نیز ایران به‌طور جدی پس از اشغال افغانستان (۲۰۰۱) و عراق (۲۰۰۳) زیر تهدیدات نظامی قرار داشت. در این ۱۳ سال همچنین طی مذاکرات صورت گرفته در دولت دهم غنی‌سازی ایران در مذاکرات پنهانی مورد پذیرش آمریکا قرار گرفت و در دولت یازدهم این موضوع در توافق هسته‌ای ۱۳۹۴ به‌صورت رسمی از سوی قدرت‌های جهانی مورد تایید قرار گرفت. پذیرش حق غنی‌سازی ایران به معنای ورود کشور به جاده «بازارزدگی علمی‌ملی» بود. بروز نخستین نشانه‌ها از شکل گیری «مجتمع علمی- صنعتی» در ایران با پیشرفت‌های تکنولوژیک جدید که نویددهنده پیشرفت «بازارزدگی علمی‌ملی» بود، در جریان رونمایی از فناوری‌ها و تجهیزات جدید طی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ آشکار شد.

تثبیت نفوذ منطقه‌ای و قدرت موشکی نمونه‌های دیگری از دستاوردهای ایران هستند که پیش از این بروز چندانی نداشتند.

سیاست

واقعه ۹ دی ۱۳۸۸ تاثیراتی عمیق بر جامعه ایران داشته است

چهارچوب‌سازی ۹ دی

تصویری از راهپیمایی ۹ دی در سال ۱۳۸۸

اثبات توانایی‌های بی‌بديل اقتصادی ایران که تهران را قادر ساخت تحت‌شدیدترین فشارهای جنگ اقتصادی که تحریم تنها بخشی از آن است، چرخ اقتصاد کشور را چرخانده و شبکه‌ای ی‌پیچیده در صادرات کالاهاى غیر نفتی و واردات ایجاد کند، بخشی دیگری از پدیده‌های به‌وجودآمده ذیل چهارچوب‌های ناشی از ۹ دی در کشور است.

رهبر انقلاب در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۹ در توضیح این روز، ضمن توصیف ۹ دی به‌عنوان یکی از روزهای الهی می‌فرماید: «ایام‌الله» روزهای جلوه‌ویژه‌خدای متعال است؛ گاهی نیت مردم، همت مردم، اراده مردم، یک چنین روزی را می‌آفریند.»

در توضیح ایام‌الله آمده است که در عین تعلق تمام ایام به خدا، روزهایی که ایام‌الله شناخته می‌شوند شاهد روی دادن وقایع مهمی هستند که در آنها قدرت خدا بیشتر آشکار شده است.

ویژگی‌ها، اثرات و پیامدهای ۹ دی بر ایران

فتنه سال ۸۸ باطولانی شدن، به‌سمت هدف گیری مبانی دینی حرکت کرد که اوج آن حمله به دسته‌های عزاداری سالار شهیدان امام حسین (ع) بود. آشوب‌های خیابانی این سال برخلاف ادعاهای ابتدایی گردانندگانش، تحت سلطه گروه‌ها و افراد ضد و غیردینی درآمد. برجستگی اجتماعی این افراد و حضور خیابانی و تریبون‌ور شدن آنان در اتفاقات پسانتخابات باعث شده بود این تلقی ایجاد شود که این گفت‌مان ضد یا غیردینی به بخشی غیرقابل‌نادیده گرفتن در ایران تبدیل‌شده‌شد که می‌تواند تاثیراتی سنگین بر جامعه و سیاست بگذارد.

اوج اعلام رسمی پیدایش این قاعده موثر در جامعه ایران طراحی حملات به عزاداری روز عاشورا بود که برخلاف اهداف، به پایان پذیرفتن قدرت گیری این قاعده ضددینی منجر شد. ۹ دی ۸۸ تأکید جامعه ایران بر خواست‌ها و خواستگاه دینی کشور بود.

۹ دی جوش و خروش مردم به درخواست‌وفراخوان‌نهادهای انقلابی بود تا مشخص شود نهاد‌های برآمده از انقلاب ضمن دربرگیری بالایی قاطعیت و قطعیت حضور در میدان را دارند. این اتفاق درحالی رخ می‌داد که تلاش طراحان تحولات ۸۸ بر ایجاد بی‌اعتمادی مردم به نهاد‌های قانونی برآمده از انقلاب قرار داشت. با این حال مردم در ۹ دی با حضور خیابانی که از لحاظ اجتماعی عمیق‌تر از رای‌دهی در انتخابات است و همراهی با فراخوان‌نهادهای انقلابی که در حوزه تبلیغات اسلامی ماموریت دارند، موفق شد عمق پیوند مردم و انقلاب را به نمایش بگذارد. این نهاد‌ها اجتماعی‌تر از شورای نگهبان و نهاد‌های برگزاری انتخابات سال ۸۸ بودند که تحت فشار تخریبی طراحان قرار داشتند.

فراخوان‌نهاد‌های اجتماعی و همراهی مردم در سطحی اجتماعی‌تر، که نشانگر قدرت پیش‌اسیاسی جمهوری اسلامی بود، اعتماد به نهاد‌های سیاسی را نیز خودبه‌خود اثبات کرد. ۹ دی بیعت باولایت فقیه بود هنگامی که به‌طور کامل آشکار شد تقلب در انتخابات بهانه بوده و ولایت فقیه هدف اصلی اردوکنشی‌ها و اردوکنشان جهت تحمیل نظرات دیکتاتورانه خود ذیل لوی ادعای آرای گمشده بوده است. این «بیعت در بیعت» پس از حضور طولانی مدت مردم در ۸ سال جنگ تحمیلی، انواع فشارها به کشور و نظام سیاسی به‌ویژه تحولات تیرماه ۱۳۷۸ و ۱۳۸۲ معنای خاصی داشت، زیرا نشان داد فشارهای مدام سه‌دهه‌ای که شامل تهاجمات سنگینی بوده، به‌روگردانی مردم از صحنه حمایت از نظام سیاسی جمهوری اسلامی و ولایت فقیه به‌عنوان مغز آن، بر اثر فرسایش منتهی نشده است.

۹ دی نشان داد در قضیه حضور خیابانی تعداد مخالفان اردوکنشان در سراسر کشور بیشتر از اردوکنشی مخالفان حتی در نخستین روزهای است که صفوف بسیاری از مردم از طراحان اردوکنشی جدا شده‌بود. اردوکنشان در این زمینه به اردوکنشی بزرگ ۲۵ خرداد ۱۳۸۸ اشاره دارند، اما در ۹ دی ضمن آنکه تعداد حاضران در تهران بسیار بیشتر از اوج اردوکنشی بود، بخشی از آنان حاضران در اوج اردوکنشی مزبور بودند که نشان می‌داد ظرفیت اجتماعی به‌کارگرفته‌شده توسط اردوکنشان به انقلاب تعلق داشته

سیاست

واقعه ۹ دی ۱۳۸۸ تاثیراتی عمیق بر جامعه ایران داشته است

چهارچوب‌سازی ۹ دی

میزان کوچکی قاعده مورد تمرکز و فعالیت دشمن، از شعارهای ضددینی سال ۹۶ و شورش علیه حجاب در سال ۱۴۰۱ آشکار است

به‌گونه‌ای که دشمن روی مواردی تمرکز کرده که اصل آنها نه‌تنها مورد اعتراض مردم نیست، بلکه فارغ از نوع حکومت‌ها مدنظر آنان قرار دارد. در سال ۱۴۰۱ با وجود کشف حجاب برخی، آنچه اصرار جامعه ایران به حجاب را فراتر از نظام‌های سیاسی نشان می‌دهد، اصرار افرادی در جامعه به حفظ آنکد حجاب خود است که پیش‌تر کاهش شدید نفرات بر شدت و دامنه تخریب‌ها افزودند.

۹ دی ضمن آنکه نشان داد ظرفیت حضور اجتماعی انقلاب بسیار بیشتر از مخالفان است، موجب شد در واقعه‌ای مشابه با جنبش توابین، بسیاری از حاضران در اردوکنشی ۲۵ خرداد ۸۸، در دی‌ماه علیه طراحان اردوکنشی راهی خیابان شوند.

۹ دی تأکید بر سلامت انتخابات ورد دیکتاتوری اردوکنشانه بود. در وقایع ۸۸ تلاش طراحان به دنبال خارج ساختن کشور از ریل مردم‌سالاری و تسلط بر کشور از طریق تخریب صندوق‌های رای بود. این هدف‌رودر دموکراسی به‌شمار می‌رفت که باعث گردش نخیشان در کشور می‌شد و جهان امروز براساس آن اداره می‌شود. ۹ دی بر همین مبنای نقشی بزرگ در حفاظت از جمهوریت در ایران و جلوگیری از فروافتادن در دیکتاتوری داشت.

۹ دی ۸ ماه پس از آغاز بهانه تقلب و شسارت‌ها، نشانه خویشتنداری انقلاب و مردم انقلابی در برابر انحرافات بود که این خویشتنداری وجهه مثبت خود را با حضور مشارکت کنندگان اردوکنشی‌ها در ۹ دی نشان داد.

ویژگی بارز خویشتنداری مردم و نظام اسلامی در برابر بحران‌ها و فرصت دادن به فریب‌خوردگان، یکی از فن‌بدل‌های کارا به دشمنان است. این فن بدل می‌تواند با اختصاص دادن زمان به مردم، فرصت لازم جهت ارزیابی را در اختیار آنان قرار دهد، درحالی‌که هم‌زمان دشمن صرفاً می‌کوشد از احساسات بهره‌گیرد. زمان، بستر لازم جهت تسلط عقل بر احساسات و بررسی آن را در اختیار افراد قرار می‌دهد. سردار همدانی گفته‌بود: «با کار اطلاعاتی، اقدامی انجام دادیم که در تهران صدا کرد. ۵ هزار نفر از کسانی که در آشوب‌ها حضور داشتند، ولی در احزاب و جریان‌های سیاسی حضور نداشتند، بلکه از اشرار و اراذل بودند را شناسایی کردیم و در منزل‌شان کنترل‌شان می‌کردیم. روزی که فراخوان می‌زدند، اینها کنترل می‌شدند و اجازه نداشتند از خانه بیرون بیایند.»

وی درباره حوادث عاشورا تأکید داشت نیروهای جذب‌شده در قالب سه گردان و بدون هیچ‌گونه سلاح موفق شدند آشوب‌های این روز را مهار کنند. سردار همدانی در این خصوص گفته‌بود: «در روز عاشورا همین سه گردان غائله را جمع کردند. هیچ‌کس حق حمل اسلحه در تهران را نداشت. به این قیمت که حتی ممکن بود ما مورد حمله قرار بگیریم. در طول مدت این اتفاقات از حدود ۴۵ هزار بسیجی که در صحنه بودند، حتی یک فشنگ هم شلیک نشد.»

۹ دی تعیین خطوط قرمزی برای دشمن و ضدانقلاب بود تا بدانند حد حرکت آنان تا پیش از این خط قرمز، امکان‌پذیر است. از این رو پس از ۹ دی نه‌تنها ظرفیت سوءاستفاده از وقایع کشور کاهش یافت و بهره‌گیری از ظرفیت مردم متدین علیه انقلاب تخلیه شد، بلکه در وقایع آتی مانند ۹۸، ۹۸، ۱۰۱ و ۱۴۰۱ که با توجیحات گرانی، گرانی‌بنزین و قوت‌یگنر در مرکز پلیس امنیت اخلاقی روی دادند از میزان حضور در تجمعات کاسته شده و تمام توان طراحان بالاچار بر افراد شرور و شرارت‌انگیزه قرار گرفت؛ موضعی که باعث شد هرکدام از این تحولات به مدت‌زمانی محدود و نقاطی محدود هرچند متشکر منحصر شوند.

۹ دی با ایجاد فهم عمومی در قاطبه مردم متدین، بخش اعظم آنها را دایره تصمیم‌گیری و طمع طراحان خارج کرده و موجب شد طراحی‌ها صرفاً به هویت‌دهی و سوزاندن بخش‌های دیگری از جامعه در نقشه‌های ضد ایران، اختصاص پیدا کند. مشخص شدن حدود مرزهای جامعه این پیام‌داری دشمن به‌دنبال داشت که از گستره بهانه‌جویی‌هایش کاسته شده و مجبور شد اهداف سنگین خود علیه ایران را برگردن بخش کوچک‌تری سوار سازد که همین امر ضمن دورساختن دشمن از تحقق اهدافش این انقلاب ۵۷ منتهی شد. پس از انقلاب نیز در ه‌ماورد میان گروه‌های

انقلابی دینی و گروه‌های رقیب شبه‌دینی و غیردینی، تعلق خیابان به جریان انقلابی دینی تثبیت شد.

طراحان تحولات سال ۸۸ که زمینه‌ای سراسری در ایران داشت، به دنبال تسلط بر خیابان و خارج ساختن آن از دست انقلابیون دینی بودند اما ۹ دی این نقشه را برای همیشه ناکام ساخت.

اثبات زیست مستقل از دولت جریان انقلاب، اصالت اجتماعی و تقدم اجتماعی آن بر دولت یکی دیگر از اثرات ۹ دی است. در برخی مواقع شکل‌گیری دولت‌ها براساس ایده‌ای باعث می‌شود حامیان بر اثر دوری از عوامل پدیدآورنده ایده، دوری‌گزینی از حضور اجتماعی به‌دلیل محول کردن پیگیری ایده‌به دولت و همچنین اتکاو منحصردانستن چنین پیگیری‌ای در دولت، حمایت عملی‌شان از ایده‌را کاهش دهند. به دلیل این تحولات ایده از ظرفیت‌های پیگیری جمعی توسط جامعه دور می‌شود. ۹ دی نشان داد انقلاب همچنان دارای اصالت بالایی اجتماعی است و دولت ایران دارای پشتوانه گسترده‌ای در جامعه است که همچنان از لحاظ اجتماعی ایده‌های انقلاب را پیگیری و نمایندگی می‌کنند.

۹ دی به زیست سیاسی عده‌ای از سیاستمداران و جریان‌ات پایان داده و باعث شد افرادی که خواهان

مشارکت در سیاست ایران هستند مجبور به اتخاذ موضعی روشن در برابر اردوکنشی با جهت‌گیری‌های ضدانقلابی آن شوند. از همین رو بود که در پیامد ۹ دی سسران اصلی اردوکنشی‌ها پس از ورود به حصر اجتماعی براساس فشار جامعه وارد حصر فیزیکی شدند. دیگر سران نیز هریک به نحوی با آن فاصله‌گذاری کردند. مواضع حسن روحانی، عضو وقت شورای عالی امنیت ملی و رئیس‌جمهور بعدی

ایران که در آن دوره به دلیل پیروی از هاشمی‌رفسنجانی بخشی از جریان نخستین اردوکنشی‌ها به شمار می‌رفت، بر ضد اردوکنشی‌ها و تغییر جهت هاشمی‌نشانگر این اتفاق است. حسن روحانی در سال ۸۸ پس از برگزاری راهپیمایی‌های ۹ دی گفته‌بود: «مردم بعد از حادثه روز عاشورا امسال یک واکنش بسیار قوی را نشان دادند اولاً مردم ایران خواستند در تاریخ ثبت کنند که به مردم جهان بیگویند که جایگاه ولایت، اهل بیت عصمت و طهارت و عاشورا در نزد مردم ما چقدر بلند و والا است.» پس از آن نیز جریان‌ات حاضر تلاش کردند با تقسیم زمانی و اهدافی تجمعات و اعتراضات خود را از وقایع رخ داده جدا و میرا سازند. بر همین اساس بود که در سال ۱۳۹۲ با روی کارآمدن حسن روحانی و خیل بزرگی از جریان سیاسی نزدیک‌ها او، بدنه اصلی و مصرا اردوکنشی‌ها مجالی برای بروز یافتند و خواست‌رفع حصر تنها در بوق تعدادی رسانه و فرد که تلاش برای بزرگ‌نمایاندن آن داشتند محدود مانده و خاموش شد.

حسن روحانی در جلسه‌هفتگی هیات دولت در روز ۸ دی‌ماه ۱۳۹۲، که نخستین سال ریاست جمهوری او به شمار می‌رفت نیز اشاره‌ای دوباره به ۹ دی داشته و گفته بود: «مردم زمانی که احساس کردند به باورها و ارزش‌های دینی و اعتقادی آنها توهمین شده و بیگانگان خیال دخالت در حوزه‌های اخلاقی و اعتقادی آنان را دارند به حرکت در آمده، با حضور واجتماع‌شان به بیگانگان پاسخ درخوری دادند. مردم برای حمایت از جناحی خاص به میدان نیامدند، آنچه مردم را به حرکت درآورد دل‌داهگی مردم ایران به عاشورا و ارزش‌های انسانی برآمده از آن بود. مردم با هدف دفاع از اسلام، اهل بیت (ع) و انقلاب اسلامی به حرکت درآمدند، چون احساس کرده بودند به فرهنگ عاشورا اهانت‌شده و بیگانگان زمینه‌رایی را مداخله مناسب یافته‌اند.» جالب آنکه سیدمحمود علوی، وزیر اطلاعات دولت روحانی و از افراد نزدیک به جریان هاشمی و اصلاح‌طلبان به فاصله‌اندکی از سخنان رئیس‌جمهور وقت ضمن تأکید بر دستاوردهای ۹ دی بر محاکمه سران فتنه اشاره کرد و اظهار داشته بود: «سران فتنه و چه هر فرد دیگری که خلاف کرده باشد، باید در محکمه عادلانه‌ای به‌پناه‌امش رسیدگی شود و برابر با جرمی که مرتکب شده، مجازات شود.»

این اظهارات در نخستین‌سال دولت یازدهم جهت‌گیری کلی دولت و حامیان اصلی آن حتی از میان اصلاح‌طلبان را تثبیت کرد و نشان داد همگان در عین حفظ دیدگاه‌های خود، از وقایع ۸۸ و آفرینندگان آن عبور کرده‌اند.

گشایش ۹ دی برای انقلاب و بن‌بست دشمن

روز گذشته، ایران شاهد برگزاری راهپیمایی‌های گسترده‌ای در تمام کشور برای بزرگداشت ۹ دی بود که شامل بیش از یک‌هزار شهر می‌شد. این بزرگداشت، تقریباً سومین رویداد مهم همزمان با آشوب‌ها و آشوب‌نمایی‌های روی داده از اواخر شهریور ماه سال جاری به‌شمار می‌رود. در نخستین مقطع درحالی‌که تلاش می‌شد، اغتشاشات بزرگنمایی شود، حضور مردم سراسر کشور در تشییع شهدای اغتشاشات خط بطلانی بر ادعاهای آشوب‌طلبان مبتنی بر جمعیت گسترده آنان بود.

مقطع دوم مربوط به تشییع ۴۰۰ شهید گمنام و تازه تفحص شده در روز شهادت حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها در روز ۶ دی بود که غلبه مردمی نظام را بر اغتشاشاگران نشان داد.

مقطع سوم اما بافاصله در همان هفته روی دادن مقطع دوم شکل گرفته به‌گونه‌ای که سراسر کشور در روزهای پنجنشنبه ۸ دی و جمعه ۹ دی شاهد برگزاری گردهمایی‌ها و راهپیمایی‌های بزرگداشت یوم‌الله ۹ دی ۸۸ شد.

وقایع پس از ۹ دی از آشوب‌های ۹۸، ۹۶ و ویژه ۱۴۰۱ برای نابود ساختن فضای ایجادشده براساس چهارچوب‌های این روز بود. عمق یافتن اجتماعی انقلاب در ۹ دی، که اتفاقی بی‌سابقه از سال ۵۷ بود و حتی واقعه ۲۳ تیر ۷۸ با آن قابل مقایسه نیست، دشمن را به سمت اجتماعی ساختن طراحی‌هایش برای ایجاد تزلزل در کشور سوق داد.

با این حال همچنان که گشایش ۹ دی برای انقلاب و ایران ادامه دارد، دشمنان نیز گرفتار بن‌بستی به همین نام هستند.